

Schreveliusstraat

Rijksleerschool

De Rijksleerschool aan de Schreveliusstraat en het aangrenzende gebouw aan de Leidsevaart is gebouwd in 1915. Het deel in de Schreveliusstraat was de oefenschool voor toekomstige juffen en meesters. Het ontwerp is van de architecten J.F. Hamersveld en S. Roog. Het pand heeft geen huisnummer, maar heeft nummer 220 van de Leidsevaart als onderdeel van het enorme gebouw van de voormalige PABO.

Bij de bouw is veel hardsteen toegepast om langdurig mee te gaan. De ontwerpers hadden de verwachting dat de jonge leerlingen gebaat zouden zijn met materialen waar niet zo makkelijk iets aan was te vernielen.

In Haarlem werd in 1795 door het Nut van 't Algemeen de eerste kweekschool, enkel voor jongens, opgericht. Al in 1801 werd deze gecombineerd met een echte lagere school, tevens leerschool voor de aanstaande onderwijzers. In 1816 stichtte het Rijk de eerste landelijke Rijkskweekschool in Haarlem.

De overheid liet in de eerste helft van de 19de eeuw de opleiding voor onderwijs vrijwel geheel aan het particulier initiatief. De Haarlemse kweekschool was daarop de enige uitzondering. Zij werd van 1816 tot 1860 bekostigd door de overheid. De schrijver Theo Thijssen was een bekende leerling van de Haarlemse kweekschool. In 1898 behaalde hij zijn akte.

In 1860 werd landelijk besloten tot de oprichting van Rijkskweekscholen in Haarlem, Groningen en 's Hertogenbosch. In Haarlem was de Rijkskweekschool in een gebouw eerst op de Krocht gevestigd gevolgd door een verhuizing naar de Koudenhorn aan het Spaarne. Beide gebouwen staan er nog steeds. In 1915 werden de gebouwen voor kweek- en leerschool aan de Leidsevaart in gebruik genomen. In 1968 trad de Mammoetwet in werking en werd de schoolnaam gewijzigd in Rijks Pedagogische Academie en in 1985 ging deze op in de PABO.

De voormalige Rijkskweekschool aan de Leidsevaart is al jaren niet meer als zodanig in gebruik. Het gebouw geldt nu als extra leslocatie voor het Eerste Christelijke Lyceum (ECL), dat even verderop is gelegen.

Dat het gebouw in de Schreveliusstraat een onderdeel is van de toenmalige Rijksleerschool blijkt zonneklaar uit de boven de ingang geplaatste gevelsteen met het opschrift RIJKSLEERSCHOOL. De steen is versierd met sierlijke afbeeldingen in Jugendstil, passend bij de bouwperiode.

Bron: Wikipedia (CC-BY-SA Licentie)
Noord Hollands Archief